

רע"פ 1034/13 - אליהו רונן נ' מדינת ישראל

רע"פ 1034/13 - אליהו רונן נ' מדינת ישראל עליון

רע"פ 1034/13

אליהו רונן

נגד

מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

[17.02.2013]

כבוד השופט א' שהם

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית-המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו, מיום 31.1.2013, בעפ"ת 35414-01-13,

שניתן על-ידי כב' השופט ר' בן-יוסף

בשם המבקש - עו"ד אלי פישר

החלטה

1. לפניי בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית-המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו, אשר ניתן על-ידי כב' השופט ר' בן-יוסף, בעפ"ת 35414-01-13, מיום 31.1.2013, אשר במסגרתו התקבל, חלקית, ערעורו של המבקש על גזר דינו של בית-משפט השלום לתעבורה בתל-אביב-יפו (להלן: בית-המשפט לתעבורה), אשר ניתן על-ידי כב' השופטת ש' קריספין-אברהם, בתת"ע 666-06-11, מיום 11.12.2012.

בד בבד עם הגשת בקשת רשות הערעור, הגיש המבקש בקשה לעיכוב ביצוע פסק דינו של בית-המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו, אשר ניתן, כאמור, ביום 31.1.2013.

רקע והליכים קודמים

2. נגד המבקש הוגש כתב אישום, אשר ייחס לו עבירה של אי-ציות להוראת שוטר במדים, לפי תקנה 23(א)(1) לתקנות התעבורה, התשכ"א-1971.

מעובדות כתב האישום עולה, כי ביום 24.3.2011, בשעה 17:10 או בסמוך לה, נהג המבקש את רכבו ברחוב בורוכוב בגבעתיים. בהגיעו בסמוך לבית מספר 17, אזור אשר תוחם על-ידי חבלני משטרה בשל טיפול בחפץ חשוד, לא ציית המבקש להוראה לעצור את רכבו, עקף את ניידת החבלה, אשר חנתה לרוחבו של הרחוב, ונכנס לזירת האירוע. המבקש המשיך בנסיעה, עד שהחבלן המשטרתי הורה לו לעצור, בשנית. במהלך נסיעתו, עלה המבקש, עם גלגלי רכבו, על מגלשיים המיועדים להעלאת והורדת הרובוט המשטרתי.

3. ביום 7.7.2011, הרשיע בית-המשפט לתעבורה את המבקש, שלא בנוכחותו, בעבירה המיוחסת לו בכתב האישום. זאת, לאחר שקבע, כי יש לראות בבחירתו של המבקש שלא להתייצב לדיון ושלא להשיב לכתב האישום, למרות שהזמנה לדיון הומצאה לו כדיון, כהודאה בעובדות הנטענות בכתב האישום.
- באותו מעמד, גזר בית-המשפט לתעבורה את עונשו של המבקש. במסגרת גזר הדין הדגיש בית-המשפט את חומרת העבירה שבה הורשע המבקש, ואת עברו התעבורתי המכביד, הכולל כ-100 הרשעות קודמות, לרבות הרשעה בעבירה זהה לזו שיוחסה למבקש בכתב האישום הנוכחי. על-יסוד שיקולים אלה, גזר בית-המשפט לתעבורה על המבקש, פסילה מלהחזיק או לקבל רישיון נהיגה, לתקופה של 18 חודשים; ו-6 חודשי פסילה על-תנאי, מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה, למשך שלוש שנים. כמו כן, השית בית-המשפט לתעבורה על המבקש, קנס בסכום של 2,500 שקלים, או 25 ימי מאסר תחתיו.
4. ביום 10.7.2011, הגיש המבקש, לבית המשפט לתעבורה, בקשה לביטול פסק-הדין בעניינו, במסגרתה טען, כי הוא נעדר מהדיון בבית-המשפט לנוכח אשפוזו הפתאומי בבית-החולים "איכילוב" בתל-אביב. המבקש צירף לבקשתו אסמכתאות המאשרות את דבר אשפוזו. בית-המשפט לתעבורה קיבל את הבקשה, ביטל את פסק הדין, וקבע את התיק לדיון מחדש.
- ביום 10.10.2011, נערך בבית-המשפט לתעבורה דיון מחודש בעניינו של המבקש, וזאת לאחר שנדחתה בקשה נוספת לדחיית דיון שהגיש המבקש. ברם, גם לדיון זה לא התייצב המבקש. לאור מצב דברים זה, קבע בית-המשפט לתעבורה, כי "אני רואה את [המבקש] כמי שמודה במיוחס לו בכתב האישום [...]", והרשיע את המבקש, בהיעדרו, בעבירה, אשר יוחסה לו בכתב האישום.
- באותו מעמד, גזר בית-המשפט לתעבורה את עונשו של המבקש, תוך שהדגיש, בשנית, את חומרת העבירה, ואת עברו התעבורתי המכביד, אשר כלל, באותה העת, מעל ל-140 הרשעות קודמות, לרבות, כאמור, הרשעה בעבירה זהה לזו שיוחסה לו בכתב האישום הנוכחי. על-יסוד שיקולים אלה, גזר בית-המשפט לתעבורה על המבקש, בשנית, פסילה מלהחזיק או לקבל רישיון נהיגה, לתקופה של 18 חודשים, ואת יתר רכיבי העונש, כמפורט בגזר הדין הראשון, מיום 7.7.2011.
5. ביום 6.11.2011, הגיש המבקש, לבית-משפט לתעבורה, בקשה לעיון חוזר בפסק הדין השני, בעניינו, מיום 10.10.2011. לאחר שפרט את נסיבותיו האישיות, טען המבקש כי הוא אינו מודה במיוחס לו בכתב האישום, וכי נפלו בהכרעת דינו של בית-המשפט לתעבורה טעויות מהותיות, המצדיקות את ביטול פסק הדין בעניינו.
- באותו יום דחה בית-המשפט לתעבורה את הבקשה בקובעו, כי "[...] פעם אחר פעם עושה [המבקש] דין לעצמו ואינו מתייצב לדיונים בבית המשפט".

6. על החלטה זו ערער המבקש, באמצעות בא-כוחו, לבית-המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו (עפ"ת 2879-12-11). בית-המשפט המחוזי קיבל את הערעור בקובעו, כי בנסיבות העניין, וחרף התנהלותו של המבקש בבית-המשפט לתעבורה, ייתכן שהייתה סיבה מוצדקת לאי-התייצבותו לדין בבית-המשפט, ולכן, "קיים חשש שמא הרשעתו של [המבקש] [...] יש בה כדי להביא לעיוות דין". לפיכך, קבע בית-המשפט המחוזי, כי מתקיימים תנאיו של סעיף 130(ח) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982, והורה על ביטול פסק דינו של בית-המשפט לתעבורה, מיום 10.10.2011, ועל החזרת עניינו של המבקש לבית-המשפט לתעבורה, לשם דיון מחודש.

7. ביום 11.12.2012, לאחר שנדחתה בקשת המבקש כי בית-המשפט יפסול עצמו מלדון בעניינו, ולאחר שנערך משפט הוכחות במעמד הצדדים, הרשיע בית-המשפט לתעבורה את המבקש בעבירה שיוחסה לו בכתב האישום. זאת, לאחר שקבע, כי בעוד שגרסת המבקש, כפי שהציגה בפני בית-המשפט, היתה "תמוהה, וזאת בלשון המעטה", הרי שעדותו של חבלן המשטרה, שהעיד מטעם המאשימה, היתה "עניינית, בהירה, עקבית ולא נסתרה בחקירה נגדית". כך, בין היתר, קבע בית-המשפט, כי "לא ברור לי מדוע סבור [המבקש], כי יש לו זכות לעקוף נידת משטרה החוסמת כביש, גם אם לצורך בדיקת רישיונות בלבד [...]". [המבקש] ככל נהג אחר, על אף נכותו ותו הנכה שברכבו, חייב לעצור בכל עת שהוא נדרש [...] ותו הנכה אינו מאפשר לו לעשות דין לעצמו [...]".

על-יסוד דברים אלה, ולאחר שנקבע כי אשמתו של המבקש הוכחה במידה הנדרשת במשפט הפלילי, הרשיע בית-המשפט לתעבורה את המבקש בעבירה שיוחסה לו בכתב האישום.

בפתח גזר דינו התייחס בית-המשפט להוראת סעיף 40ג(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977, שהוסף במסגרת תיקון 113 לחוק העונשין, וקבע כי מתחם העונש ההולם בעבירה הנדונה נע בין 60 ימי פסילה לבין ארבעה חודשי פסילה בפועל. יחד עם זאת, קבע בית-משפט, כי יש לסטות לחומרה מטווח הענישה האמור, בהתאם לסעיף 40ט לחוק העונשין, וזאת לנוכח חומרת נסיבותיו של המקרה הנדון. על-יסוד האמור לעיל, גזר בית-המשפט לתעבורה על המבקש, פסילה מלהחזיק או לקבל רישיון נהיגה, לתקופה של 6 חודשים; וכן 6 חודשי פסילה על-תנאי, מלהחזיק או לקבל רישיון נהיגה, למשך שלוש שנים. בנוסף, השית בית-המשפט על המבקש, קנס בסכום של 2,500 שקלים, או 25 ימי מאסר תחתיו.

8. ביום 17.1.2013, ערער המבקש על פסק דינו של בית-המשפט לתעבורה לבית-המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו. בהתייחסו להכרעת הדין בעניינו, טען המבקש, בין היתר, כי שגתה הערכאה הדיונית משלא זימנה לעדות את הפקח העירוני, אשר היה במקום עם החבלן המשטרתי, בזמן התרחשות האירועים הנטענים בכתב האישום. עוד נטען, כי שגתה הערכאה הדיונית משהעדיפה את עדותו, רצופת אי-הדיוקים, של החבלן המשטרתי, על פני גרסתו של המבקש. לחילופין, ערער המבקש על חומרת העונש שנגזר עליו, וטען, כי שגתה הערכאה הדיונית משלא שקלה כראוי את נסיבותיו האישיות, לרבות גילו המתקדם, נכותו והיותו ניצול שואה. בהתייחסו לעברו התעברותי, ציין המבקש, את אופיין המקל של העבירות שבהן הורשע בעבר ואת העובדה, שלטענתו, הוא לא ביצע את מרביתן, אלא נהגים שכירים שהועסקו אצלו.

9. ביום 31.1.2013, בפתח הדיון בערעור, ולאחר שיג ושיח שקיים בית-המשפט עם המבקש, חזר בו המבקש מערעורו על הכרעת הדין, אך עמד על הערעור לעניין חומרת העונש. לעניין זה, ציין בית המשפט המחוזי בפסק דינו כי "בית משפט קמא הרשיע את [המבקש] תוך קביעת ממצאי עובדה ומהימנות, ולאור זאת חזר בו ב"כ [המבקש] לבקשתו של בית המשפט מהערעור על הכרעת הדין"

בפסק דינו קבע בית-המשפט המחוזי, כי בצדק נדרשה הערכאה הדיונית להוראות תיקון 113 לחוק העונשין, וגזרה את דינו של המבקש לאחר שקבעה את מתחם העונש ההולם, בצינה את הנסיבות המאפשרות לסטות לחומרה מתחום זה. יחד עם זאת, לגישת בית-המשפט המחוזי, מתחם העונש שנקבע על-ידי הערכאה הדיונית, מקל "במידת מה", בנסיבות העניין, ויש להעמיד את התקרה על 5 חודשי פסילה. לאחר קביעת הרף העליון, לא ראה בית-המשפט המחוזי, להחמיר בעונשו של המבקש מעבר לרף זה, של מתחם העונש הראוי.

אשר על כן, קיבל בית-המשפט המחוזי, חלקית, את ערעורו של המבקש על חומרת העונש, וקבע כי רישיונו של המבקש ייפסל למשך 5 חודשים, תחת 6 חודשי הפסילה, אשר הושתו עליו בבית-המשפט לתעבורה. יתר רכיבי העונש, אשר נגזרו על המבקש, נותרו על כנם.

הבקשה

10. ביום 7.2.2013, הגיש המבקש, באמצעות בא כוחו, בקשת רשות ערעור, לבית-משפט זה, בפתחה טען, כי חזר בו מהערעור על הכרעת דינו של בית-המשפט לתעבורה, אך ורק, "מחמת חובת הנימוס והכבוד [שהוא] רוכש לבית-המשפט [המחוזי] [...]". לפיכך, לטענת המבקש, אין הוא מנוע מלהעלות, בפני בית-משפט זה, את טענותיו בנוגע לשגגות שנפלו, לכאורה, בהכרעת דינה של הערכאה הדיונית. בהקשר זה, טען המבקש, בין היתר, כי בניגוד לקביעותיה של הערכאה קמא, לא חבלן המשטרה הוא שהורה לו לעצור את רכבו אלא פקח מטעם העירייה, ולכן, לא התגבשו בעניינו יסודות העבירה שיוחסה לו בכתב האישום.

אשר לחומרת העונש אשר הושת עליו, טען המבקש, כי שגו הערכאות הקודמות משלא נתנו משקל מספיק לנסיבותיו האישיות המיוחדות, ולטענותיו בדבר עברו התעבורתי הקל. בהקשר זה התייחס המבקש, בשנית, לאופיין המקל של העבירות שבהן הורשע בעבר ולעובדה, כי, לטענתו, מרביתן בוצעו על-ידי נהגים שכירים, אשר הועסקו אצלו. טעמים אלה, כך נטען, מקימים עילה למתן רשות ערעור בפני בית-משפט זה.

דיון והכרעה

11. למקרא האמור בבקשת רשות הערעור, ובצרופותיה, סבורני, כי הבקשה שלפניי אינה מקימה עילה לדיון ב"גלגול שלישי", בפני בית-משפט זה, וזאת מן הטעמים כפי שיפורטו להלן.
12. ראשית, ועוד בטרם אדון בגופם של דברים, אציין, כי משבחר המבקש לזנוח, בערעור בפני בתי-המשפט המחוזי, את טענותיו בנוגע להכרעת הדין בעניינו, אין להיזקק לטענותיו בנדון במסגרת דיון "בגלגול שלישי". כזכור, היה המבקש מיוצג על-ידי עו"ד אלי פישר, גם במסגרת הערעור בבית המשפט המחוזי, ולא נפל כל פגם בחזרתו של המבקש מהערעור על הכרעת הדין, בקבלו את המלצתו של בית המשפט המחוזי. אשר על כן, יצטמצם הדיון בבקשת רשות הערעור, אך לטענות בנוגע לחומרת העונש אשר הושת על המבקש.
13. כלל ידוע הוא בשיטת משפטנו, כי לא על נקלה תתקבל בקשת רשות ערעור בפני בית-משפט זה, היות שזו שמורה אך לאותם מקרים המעלים שאלה משפטית נכבדה או סוגיה ציבורית, החורגת מעניינם של הצדדים הישירים לבקשה (ראו, רע"פ 861/13 פנאדקה נ' מדינת ישראל (6.2.2013); רע"פ 757/13 סייגברק נ' מדינת ישראל (24.1.2013); רע"פ 216/13 זלוב נ' מדינת ישראל (14.1.2013)). לאחר עיון בבקשת רשות הערעור, כמו גם בצרופותיה, ולאחר זיקוק הטענות המועלות בה, נחה דעתי, כי חרף ניסיונו של המבקש, לטעון, בשולי דבריו, כי עניינו מעלה שאלה משפטית כללית, הרי שאין כך הדבר, שכן עיקרן של הטענות המועלות בבקשה, נוגע לעניינו הפרטי של המבקש - הא ותו לא. מטעם זה בלבד, דין הבקשה להידחות.
- עוד אציין, כי בנדון דידן, עסקינן, כאמור, בטענות בדבר חומרת העונש, אשר הושת על המבקש בבית-המשפט המחוזי. כפי שנפסק, לא אחת, טענות אלה, אינן מהוות, כשלעצמן, סיבה מספקת למתן רשות ערעור, בפני בית-משפט זה, אלא באותם מקרים מיוחדים, אשר ניכרת בהם סטייה ממדיניות הענישה הראויה בעבירות דומות, או במקרים שבהם נפלה טעות מהותית בפסקי הדין של הערכאות הקודמות (ראו, רע"פ 9239/12 אבו עראר נ' מדינת ישראל (2.1.2013); רע"פ 8817/12 אבו גנאם נ' מדינת ישראל (17.12.2012); רע"פ 8192/12 עכאשה נ' מדינת ישראל (20.11.2012)). המבקש, הורשע, לאחר ניהול הוכחות, בעבירה של אי-ציות להוראת שוטר, לאחר שבחר לעשות דין לעצמו, ולפרוץ חסימה משטרתית, אשר הקים צוות חבלנים, בעת שזה עשה את מלאכתו וטיפל בחפץ חשוד בליבה של שכונת מגורים. במעשים אלה, עיכב המבקש את צוותי המשטרה, סיכן את חייו, והפריע לסדר הציבורי. לפיכך, ובשים לב לעברו התעבורתי המכביד של המבקש, סבורני, כי העונש אשר נגזר עליו אינו סוטה לחומרה מרף הענישה הראוי, ואין בידי לקבל את טענותיו בעניין זה.
14. סיכומם של דברים, משלא מצאתי הצדקה לדון בעניינו של המבקש במסגרת הליך שיפוטי נוסף, הנני דוחה את הבקשה למתן רשות ערעור.
- לאור התוצאה אליה הגעתי, אין עוד צורך לדון בבקשה לעיכוב ביצוע עונש הפסילה, אשר הושת על המבקש. ניתנה היום, ז' באדר התשע"ג (17.2.2013).